

ORDU ÜNİVERSİTESİ
ENGELLİ ÖĞRENCİ EĞİTİM-ÖĞRETİM VE SINAV UYGULAMALARI
YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

AMAÇ, KAPSAM, DAYANAK, TANIMLAR ve GENEL ESASLAR

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Yönergenin amacı; Ordu Üniversitesi'nde ön lisans, lisans, yüksek lisans ya da doktora programlarında öğrenim gören engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı ders ve sınav uygulamalarında karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve öğrenimlerini, meslekî yeterliliklere ulaşmalarını sağlayacak şekilde tamamlamaları için gerekli hususları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, Ordu Üniversitesinde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora programlarında uygulanan ders ve sınav uygulamalarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge, 14.02.2014 tarihli ve 28913 sayılı Resmî Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11. maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- a) Akademik Birim Temsilcileri: Ordu Üniversitesi'ne bağlı Fakülte, Yüksekokul, Meslek Yüksekokulu ve Enstitülerde engelli öğrenci akademik danışmanlığı için görevlendirilmiş öğretim elemanını,
- b) Ders: Ordu Üniversitesi ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında okutulan zorunlu ve seçmeli dersleri,
- c) Ders Sorumlusu: Engelli öğrencilerin alacağı/almış oldukları söz konusu dersin sorumlusu olan Ordu Üniversitesi akademik birimlerinde görevli öğretim elemanı veya elemanlarını,
- d) Engelli Öğrenci: Doğuştan ya da sonradan herhangi bir nedenle bedensel, zihinsel, ruhsal, duygusal ve sosyal yeteneklerini çeşitli derecelerde kaybetmesi nedeni ile toplumsal yaşama uyum sağlama ve günlük gereksinimlerini karşılama güçlükleri olan ve koruma, bakım, iyileştirme, danışmanlık ve destek hizmetlerine ihtiyaç duyan yükseköğretim öğrencisini,

- e) Engelli Öğrenci Birimi: 14.02.2014 tarihli ve 28913 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Engelliler Danışma ve Koordinasyon Yönetmeliği'nin 11'inci Maddesi uyarınca Ordu Üniversitesi'nde kurulan Birimi,
- f) Engelli Sağlık Kurulu Raporu: Engelli sağlık kurulu raporu verme yetkisi olan sağlık kuruluşundan alınan engeline bağlı fonksiyon kaybının değerlendirildiği ve özürülük oranının belirtildiği raporu,
- g) Rektör: Ordu Üniversitesi Rektörü'nü,
- h) Sınav: Ordu Üniversitesi'nde ön lisans, lisans ve lisansüstü programlarında yapılan ara sınavlar, final sınavları, mazeret, not yükseltme, tek ders vb. sınavlarını,
- i) Üniversite: Ordu Üniversitesi'ni,
İfade eder.

Genel Esaslar

MADDE 5- (1) Bu yönerge kapsamındaki hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıda belirtilen esaslara uyulur.

- a) Engelli öğrencilerin özel durumları ve farklılıkları dikkate alınarak kendilerine bütünleştirilmiş ortamlarda ve engelli olmayan kişilerle eşit eğitim imkânları sağlanır.
- b) Ordu Üniversitesinde eğitim alan engelli öğrencilerin bu yönergede belirtilen hizmetlerden yararlanabilmesi için, Engelli Öğrenci Birimi'ne yazılı olarak başvurması gerekir. Öğrencinin başvurusunda engel durumuna ilişkin sağlık raporunu ibraz etmesi gerekir.
- c) Üniversitenin tüm birimlerinin engelli öğrencilere yönelik olarak yapmak istedikleri hizmet ve düzenlemelerde, Ordu Üniversitesi Engelli Öğrenci Birimi'nin görüşü alınır.
- d) Akademik personel, sınav ve ders uygulamalarına yönelik engel gruplarına uygun materyal hazırlama ve danışmanlık konusundaki hizmet içi eğitimlere katılmakla yükümlüdür.

İKİNCİ BÖLÜM

DERS UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

Ders Uygulamaları

MADDE 6- (1) Dersin sorumlu öğretim elemanı, engelli öğrencinin dersin amaçlarını akranlarıyla eşdeğer düzeyde kazanabilmesini sağlamak üzere, engelden kaynaklanan sınırlılıkların en aza indirilmesi için gerekli tedbirleri alır; eğitim ortamı, yöntemi, materyaller gibi öğrenmeyi etkileyen faktörlere ilişkin gerekli düzenleme ve uyarlamaları Engelli Öğrenci Birimi'nin önerilerini dikkate alarak yapar.

MADDE 7- (1) Engelli öğrencilerin ders öncesinde, sırasında ve sonrasında engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve ders uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesi için ders uygulamalarına yönelik usul ve esaslar aşağıdaki gibidir:

- a) Engelli Sağlık Kurulu Raporu ile engelini belgeleyen ve uyarılama talep edecek öğrenci her dönemin ilk haftasında Engelli Öğrenci Birimi'ne uyarılama talep ettiği derslere ilişkin başvuruda bulunur,
- b) Uyarılama talep eden öğrenci Engelli Öğrenci Birimi'nden aldığı uyarılama mektubunu ilgili dersin sorumlusuna iletir,
- c) Eğitim öğretim yılı içerisinde, her dönem başında, akademik birim temsilcisi engelli öğrencilerin ders sorumlularını öğrencilerin kimlik bilgileri ve engel durumlarıyla ilgili bilgilendirir,
- d) Ders programları hazırlanırken, asansör olmayan binalarda, engelli öğrenciler için mümkün olduğunca binaların giriş katlarında bulunan ulaşılabilmeleri kolay dersliklerin kullanılması planlanır,
- e) Derslerle ya da ders programları ile ilgili yapılacak duyuru ve ilanlarda engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurulur, gerekli ise öğrenci yazılı olarak da bilgilendirilir,
- f) Engelli öğrencilerin sınıf içinde dersi en iyi takip edebilecekleri, ders sorumlusunu rahatlıkla görebilecekleri şekilde oturum planı oluşturulur,
- g) Engelli öğrencilerin bulunduğu sınıflarda ders sorumlusu, ders ile ilgili olan materyalleri (slyt, sunum, sinevizyon, tepegöz, not vb. dokümanları) engel gruplarını dikkate alarak hazırlar ve ders materyallerine elektronik ortamda ulaşılabilmelerini sağlar,
- h) İşitme engelli öğrenci bulunan sınıflarda ders sorumlusu yüzü sınıfa dönük olarak sunuşta bulunur,
- i) Görme engelli öğrencilerin kişisel görüş ve tartışmalar hariç olmak üzere objektif konuların işlendiği dersleri ses kayıt cihazı ile kaydetmesine izin verilir,
- j) Görme engelli öğrenciler görsel materyallerden yararlanamayacakları için bu materyallerin kullanıldığı derslerle ilgili olarak materyaller hakkında sözlü betimleme yaparak görme engelli öğrencinin materyali kavraması sağlanır,
- k) Engelli öğrencilere verilen ödev ve projeler bu öğrencilerin engel grubu dikkate alınarak uyarlanır ve engellerinden kaynaklı olarak ödevi veya projeyi tamamlamak için ek süreye ihtiyaç duyan öğrencilere gerekli ek süre verilir.

Ders Muafiyeti

MADDE 8- (1) Engelli öğrencinin engelinden dolayı ders muafiyeti yapılmaz. Engel durumundan dolayı muafiyet isteğinde bulunan öğrencilere ders seçmeli ise eşdeğeri verilir, eşdeğeri yoksa ya da zorunlu ise ders teknolojik destek aracılığı ile veya uyarlama yapılarak, engelli öğrencinin durumu dikkate alınarak verilir. İlgili birimin yönetim kurulu kararı ile ders değişikliği yapılır.

Akademik Destek

MADDE 9- (1) Engelli öğrencilere, talepleri halinde akademik birimi tarafından gerekli görülen durumlarda ve/veya ders çalışma konusunda kısmi zamanlı veya gönüllü öğrenci destek hizmeti verilebilir. Bu hizmetin sağlanması için;

- a) Akademik Birimler, her akademik yılın başında engelli öğrenci ihtiyacına göre Üniversiteden kısmi zamanlı öğrenci talebinde bulunur.
- b) İlgili akademik birim tarafından verilen kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrenci, engelli öğrencinin eğitim gördüğü alanda olmalıdır.
- c) Akademik Birimler ve akademik birim temsilcileri, engelli öğrencilerin ihtiyaçları doğrultusunda, tahsis edilen kısmi zamanlı öğrenci veya gönüllü öğrencilerin verecekleri destek hizmetlerini koordine eder.
- d) Engelli öğrenci ile çalışılan ders saati (aylık toplam) yazılı olarak Engelli Öğrenci Birimi'ne bildirilir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SINAV UYGULAMALARINA İLİŞKİN USUL VE ESASLAR

MADDE 10- (1) Sınav öncesinde, sırasında ve sonrasında engelli öğrencilerin engel durumlarından dolayı karşılaştıkları sorunları ortadan kaldırarak eğitimde fırsat eşitliğini sağlamak ve engelli öğrencilerin sınav uygulamaları nedeni ile başarılarının olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik sınav usul ve esasları aşağıdaki gibidir:

- a) Sınav görevlerinin dağıtılması sırasında, sınava katılacak engelli öğrencinin olup olmadığı göz önüne alınır,
- b) Sınav salonları engelli öğrencilerin ulaşılabilirliği göz önünde bulundurularak düzenlenir,
- c) Sınav görevlileri tarafından sınav ya da sorular ile ilgili yapılacak olan duyuru, hatırlatma ya da düzeltmelerin engelli öğrencilerin engel durumları göz önünde bulundurularak yapmaları sağlanır (İşitme engeli bulunan öğrencilere yazılı olarak duyuru, hatırlatma ya da düzeltme yapılır),

- d) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınavlara yardımcı araç – gereç ile (işitme cihazı, teleskopik gözlük, prizmatik gözlük, büyüteç vb.) ve/veya tıbbi malzeme ya da sıvı ile (insulin pompası vb.) girmelerine izin verilir,
 - e) Engelli öğrencilerin sınavları engeline göre dersin hedefi değişmeksizin farklı formatlarda (yazılı, çoktan seçmeli ya da öğrencinin istemesi halinde sözlü olarak) yapılabilir, tercihen engel durumlarına göre uygunsa çoktan seçmeli test şeklinde yapılır ya da yazılı olursa engelli öğrencilerin talepleri doğrultusunda sınavlarını bilgisayar ortamında yazmaları sağlanabilir,
 - f) Görme engelli öğrenciye veya ihtiyaç duyulması halinde diğer engel gruplarında da sınavlarda refakat edecek, sınav olunan konunun terminolojisine hakim bir öğretim elemanı (araştırma görevlisi veya öğretim görevlisi) okuyucu-işaretleyici/yazıcı olarak görevlendirilir,
 - g) Kısmi görme kaybı olan ve az gören görme engelli öğrenciler için soru kitapçığı ya da soru kâğıdı 16 – 18 punto ya da daha büyük puntolarda basılmış olarak hazırlanır,
 - h) İşitme engelliler için sınav sırasında gerekebilecek işitsel materyallerin görsel bir formata dönüştürülmesi sağlanır,
 - i) Görme, işitme, dikkat eksikliği, hiperaktif, disleksi – disgrafi vb. engeli bulunan engelli öğrencilerin, normal sınav salonlarından ayrı olarak başkalarından rahatsız olmayacakları ve başkalarını da rahatsız etmeyecekleri salonlarda tek kişi olarak sınav olmaları sağlanır,
 - j) Okuyucu-işaretleyici/yazıcı ya da büyük puntolu soru kâğıdı ya da kitapçığı ile sınava giren görme engelli öğrencilere, doğuştan ağır işitme engeli olanlara, yazma ve hareket gücünü çeken öğrencilere sınav süresinin en fazla yarısı kadar ek süre verilir,
 - k) İhtiyaç duyulması halinde engelli öğrencilerin sınav sırasında sınav görevlisi nezaretinde tuvalet – lavabo ihtiyacını karşılamasına izin verilir,
 - l) Sınav esnasında ihtiyaç duyulması halinde, engelli öğrencilerin, karşılaşılabilecekleri biyolojik ve psikolojik ihtiyaçlarından dolayı, görevli nezaretinde, geri dönmek kaydıyla sınava kısa süreliğine ara vermesine sınav yürütücüsü tarafından izin verilir.
- (2) Bu usul ve esasların uygulanması, akademik birimlerde akademik birim temsilcisi tarafından takip edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM **ÇEŞİTLİ ve SON HÜKÜMLER**

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 11- (1) Yönergede belirtilmeyen durumlarda akademik ve idari tüm birimler ve öğrenciler, Engelli Öğrenci Birimi'nden bilgi ve danışmanlık hizmeti alır.

MADDE 12- (1) Bu Yönerge kapsamında yer almayan durumlar için Ordu Üniversitesi'nin ilgili yönetmelik ve yönerge hükümleri uygulanır.

Senato Kabul Tarihi ve Sayısı: 22/11/2018 tarih ve 2018-166

Yürürlük

MADDE 13- (1) Bu Yönerge, Ordu Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14- (1) Bu Yönerge hükümlerini Ordu Üniversitesi Rektörü yürütür.

Yönergenin Kabul Edildiği Senatonun	
Tarihi	Sayısı
22/11/2018	2018-166
Yönergede Değişiklik Yapan Yönergelerin Görüşüldüğü Senatonun	
Tarihi	Sayısı
1	